

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 71 0 Рс 100027 17 Рев
Бања Лука, 12.6.2018. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Дарка Осмића, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Јадранке Станишић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Д. З. из Б. Л., Р. Р. ..., кога заступају Ј. П. и М. П., адвокати из Б. Л., Ј. ..., против тужених: Б. Л., кога заступа Д. Ј. запослена код туженог и Р. С. за Одбор за ..., коју заступа П. Р. С., С. з. Б. Л., ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 Рс 100027 16 Рсж 2 од 24.10.2016. године, на сједници одржаној 12.6.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 Рс 100027 14 Рс 2 од 29.2.2016. године, поништена су као незаконита рјешења градоначелника: број ... од 24.6.2010. године, број ... од 11.6.2010. године и број ... од 28.7.2010. године и рјешење Одбора за ... број ... од 16.9.2010. године, слиједом чега је наложено туженом Г. Б. Л. да тужитеља врати на рад и распореди на раније или друге одговарајуће послове и оба тужена су обавезана да му исплате накнаду плата и разлике плата за период од 18.6.2010. године до 30.6.2015. године назначене у изреци првостепене пресуде, са законском затезном каматама на износе и за периоде као у изреци пресуде, уз обавезу уплате доприноса пензијског и инвалидског и здравственог осигурања на име тужитеља за период од 18.6.2010. године до пресуђења, уз накнаду трошкова поступка у износу од 4.225,00 КМ са законском затезном каматом од доношења пресуде до исплате а одбијен је захтјев за трошкове поступка, преко досуђеног износа.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 Рс 100027 16 Рсж 2 од 24.10.2016. године жалба туженог Г. Б. Л. (даље: првостужени) је усвојена и првостепена пресуда преиначена тако, што је одбијен тужбени захтјев тужитеља у односу на овог туженог као и у односу на тужену Р. С. (даље: друготужена) и тужитељ је обавезан да друготуженој накнади трошкове поступка у износу од 1.125,00 КМ, а одбијен је захтјев тужитеља за накнаду трошкова састава одговора на жалбу у износу од 375,00 КМ.

Тужитељ ревизијом побија другостепену пресуду из свих разлога прописаних одредбом члана 240. Закона о парничном поступку и предлаже да се побијана пресуда

преиначи тако, да се жалба тужених одбије и првостепена пресуда потврди уз накнаду трошкова ревизионог поступка или укине и предмет врати на поновно суђење.

Друготужена у одговору на ревизију предлаже да се ревизија одбије као неоснована, а првотужени није доставио одговор на ревизију.

Ревизија није основана.

Предмет спора је захтјев тужитеља за поништење побијаних рјешења на основу којих му је престао радни однос код првотуженог, враћање на рад и за исплату накнаде плате за период од 18.6.2010. до 30.6.2015. године, са доприносима за пензијско, инвалидско и здравствено осигурање за период од 18.6.2010. године до пресуђења.

Расправљајући о овако постављеном тужбеном захтјеву првостепени суд је утврдио: да је тужитељ код туженог обављао послове урбанистичко-грађевинског инспектора у Одјељењу за...; да је на основу Правила о ... („Службени гласник Републике Српске“, број 37/05, даље: Правила о ...), тужитељ оцијењен негативно за рад за 2006, 2007. и 2008. годину, а након што је прошао Додатни програм стручног оспособљавања (који је донесен због негативне оцјене за 2008. годину), оцијењен је негативно и за 2009. годину; да је рјешењем градоначелника првотуженог број ... од 19.4.2010. године утврђен престанак радног односа тужитељу због двије узастопне негативне годишње оцјене рада (2008. и 2009. године); да је рјешењима градоначелника и то: број ... од 24.6.2010. године одбијен приговор тужитеља изјављен против наведеног рјешења о престанку радног односа, рјешењем број ... од 11.6.2010. године - утврђен је престанак радног односа тужитељу прије истека отказног рока (са признавањем свих права по основу рада као да је радио до истека отказног рока), а рјешење број ... од 28.7.2010. године је одбијен приговор тужитеља изјављен против тог рјешења; и да је рјешењем Одбора за ... број ... од 16.9.2010. године, одбијена жалба тужитеља изјављена против рјешења првотуженог од 24.6.2010. године (о одбијању приговора тужитеља против поменутог рјешења од 19.4.2010. године о престанку радног односа тужитељу); да је финансијски вјештак М. Л. обрачунао висину накнаде плате коју би тужитељ примио да је у спорном периоду радио (која је предмет тужбеног захтјева); и да је тужитељ тужбу у овој правној ствари поднио 12.10.2010. године.

Полазећи од утврђења да је provedеним доказима (дневним и годишњим извјештајима рада тужитеља од 2007. до 2009. године и исказом свједока М. К.) тужитељ доказао да је „задовољно потребан просјек резултата рада“ и да код таквог стања ствари исказ свједока Н. П., не утиче на другачију одлуку суда првостепени суд је закључио, да је тужитељу незаконито престао радни однос по основу предвиђеном одредбом члана 147. став 1. тачка 5. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“ број 101/04 до 118/05, који се примјењивао у спорном периоду, чије измјене и допуне су објављене у број 98/13, даље: ЗЛС), па је побијана рјешења туженог поништио и захтјев за враћање тужитеља на рад и за исплату накнаде плате за спорни период је усвојио, као у изреци првостепене пресуде.

Одлучујући о жалби првотуженог другостепени суд је нашао да тужитељ, и поред тога што је за негативну оцјену за 2008. годину сазнао у мају 2009. године (што је сам потврдио у свом исказу), а за оцјену рада за 2009. годину је сазнао најкасније из побијаног рјешења о престанку радног односа, акте непосредног руководиоца о негативном оцјењивању његовог рада није побијао на начин прописан одредбом члана

152. ЗЛС, слиједом чега су наведени акти постали коначни и правоснажни, па се правилност и законитост истих у овом поступку не може испитивати. Како двије узастопне негативне годишње оцјене рада представљају основ прописан одредбом члана 147. став 1. тачка 5. ЗЛС за престанак радног односа службенику локалне самоуправе, а дејство жалбе првотуженог се протеже и на друготужену, јер су тужени нужни супарничари из члана 366. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП), побијану пресуду је преиначио и тужбени захтјев тужитеља у односу на оба тужена одбио.

Одлука другостепеног суда је правилна и законита а навод ревизије је, ничим битним, не доводе у сумњу.

Радни спор је парница из радног односа који се везује за права радника и повреде тих права, што чини основну претпоставку за пружање судске заштите. Предмет радног спора могу бити захтјеви који се односе на чинидбу, утврђење или побијање одлуке послодавца, а послодавац право радника може повриједити радњом чињења, пропуштањем и одлуком у материјализованом облику.

Тужитељу је (према саржају рјешења о престанку радног односа од 19.4.2010. године) радни однос престао на основу одредбе члана 147. став 1. тачка 5. ЗЛС јер је на основу Правила о ... (чланови 5, 9, 11, 12. и 24), његов рад за двије узастопне године (2008. и 2009. годину) оцијењен негативним оцјенама, што представља законом прописани основ за престанак радног односа службенику.

Оцјењивање рада службеника предвиђено је чланом 125. ЗЛС. Према тој одредби, оцјену рада службеника, на основу Правила о ..., врши непосредно надређени руководиолац кроз надзор, вредновање рада и успјешност вршења послова у оквиру његовог радног мјеста (став 1.); уколико су двије узастопне оцјене рада негативне, начелник односно градоначелник доноси рјешење о разрјешењу (став 2.); а службеник може против тог рјешења поднијети жалбу Одбору за ..., чија је одлука коначна (став 3. истог члана).

Чланом 152. ЗЛС предвиђено је остваривање и заштита права службеника на начин, да се ради остварења свих права, службеници писмено обраћају начелнику односно градоначелнику, у року од 8 дана од дана достављања рјешења или другог појединачног акта, који је дужан да о њему одлучи у року од 30 дана од дана подношења приговора (став 2. и 3.). Против одлуке начелника општине, односно градоначелника којом је одлучено о његовом приговору, службеник може поднијети жалбу одбору за жалбе у року од 15 дана од дана достављања одлуке или истека рока за њено доношење, а одбор за жалбе је дужан одлучити о жалби у року од 30 дана од дана достављања одлуке или истека рока за њено доношење (став 5. и 6.). Ако је незадовољан одлуком О. .. или О. ... није одлучио у року од 30 дана, службеник може поднијети тужбу надлежном суду у року од 30 дана од дана достављања одлуке из става 5. овог члана (став 7.).

Из наведеног произлази да право на приговор, а затим и на жалбу, у поступку заштите права из радног односа, па и у поступку оцјењивања, службеници јединице локалне самоуправе остварују примјеном наведених одредби ЗЛС.

Наиме, с обзиром да је оцјењивање рада службеника у непосредној вези са остваривањем права из радног односа и да утиче на радно-правни статус, заштита права у поступку оцјењивања остварује се у складу са поменутом одредбом члана 152. ЗЛС, којом

је предвиђено изјављивање приговора начелнику односно градоначелнику подношењем жалбе Одбору за ..., какво схватање у погледу предметног спорног правног питања је изразио и Уставни суд Републике Српске у својој одлуци број У-66/12 од 27.11.2013. године („Службени гласник Републике Српске“ број 108/13).

На овакав закључак је без значаја ревизиони приговор, у чему се ревизија добрим дијелом исцрпљује, да оцјена рада тужитеља не задовољава форму правног акта (да не садржи пропис по коме се она сматра актом..., што и није нужно за одређивање карактера акта), а ни управног акта (каким га другостепени суд није ни окарактерисао). Оцјене рада тужитеља дате су на формуларном обрасцу прописаном у „Службеном гласнику Републике Српске“ број 37/05, који према форми и садржају има карактер правног акта првотуженог, у непосредној је вези са остваривањем права службеника из радног односа и подлијеже преиспитивању правилности и законитости у смислу одредбе члана 152. ЗЛС, док само коначна одлука против појединачног акта којим је одлучено о праву и обавези службеника, може бити предмет преиспитивања од стране суда. Ово тим прије када се има у виду да, према општеприхваћеној судској пракси, заштиту ужива и право радника које је повријеђено самом радњом - чињењем или пропуштањем, о чему је овај ревизини суд изразио схватање у својим ранијим бројним одлукама.

Како тужитељ није, сагласно одредбе члана 152. ЗЛС, побијао акте о негативном оцјењивању за које је, за 2008. годину сазнао у мају 2009. године (што је сам, саслушан као парнична странка, потврдио) а за 2009. годину је, по природи ствари, сазнао по пријему побијаног рјешења од 19.4.2010. године о престанку радног односа - тиме није изходио коначну одлуку у погледу оцјењивања његовог рада за наведени период, чију би законитост могао оспоравати код суда у радном спору. Због пропуштања тужитеља за покретање поступка заштите права у поступку оцјењивања његовог рада за 2008. и 2009. годину, акти о оцјењивању су постали правоснажни, а правоснажни појединачни акти, не могу бити предмет радног спора. Правоснажност садржи неопориву претпоставку о законитости аката, макар они били и незаконити.

Слиједом изложеног, тужитељ није доказао да нису испуњени услови из поменуте одредбе члана 147. став 1. тачка 5. ЗЛС и члана 24. Правила за оцјењивање, за доношење побијаног рјешења о престанку радног односа, а како поменута правоснажна акта о негативној оцјени рада тужитеља за спорни период (као правни основ за престанак радног односа) воде одбијању тужбеног захтјева, супротно наводима ревизије да је у описаној чињенично правној ситуацији суд тужбу требао одбацити, другостепени суд правилно примијенио материјално право када је захтјев тужитеља одбио као неоснован.

С обзиром на изложено, тврдња ревидента да није извршена провјера његовог рада по Додатном програму оспособљавања је без утицаја на одлуку о спору и она би била од значаја у поступку испитивања законитости поменутих аката првотуженог о оцјењивању рада тужитеља, што тужитељ није тражио.

Код чињенице да се тужбеним захтјевом тражи заштита права из радног односа, не стоје наводи ревизије да се из образложења побијане пресуде не види „у ком се материјално правном односу“ парничне странке налазе.

Другостепени суд је проведене доказе оцијенио на начин прописан одредбом члана 8. ЗПП, а побијана пресуда садржи јасне и ваљане разлоге, које као правилне прихвата и

овај суд и задовољава стандарде образложења прописане одредбом члана 191. став 4. ЗПП, па ревизиони приговори да је иста захваћена повредама наведених одредби, нису основани.

Имајући у виду разлоге дате у овој пресуди, остали наводи ревизије нису од утицаја на законитост и правилност другостепене пресуде.

Напријед наведено указује да је другостепени суд на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, правилно примијенио материјално право, због чега је ревизија тужитеља одбијена као неоснована на основу одредбе члана 248. ЗПП.

Предсједник вијећа
Дарко Осмић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић